

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування
(назва її програми)

на тему: «Фінансова стійкість страхової компанії»
(назва теми)

Виконавець:

студентка 41 ФФБС

Щур Вікторія Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Ст.викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Бондаренко Павло Валерійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Страховим компаніям, в умовах нестабільного економічного та правового простору України, на основі зростання вимог до платоспроможності страховиків, важко забезпечувати свою фінансову стійкість. Діяльність значної їх частини характеризується фінансовою нестійкістю, що пов'язано часто не стільки з нестачею фінансового забезпечення, скільки з хаотичністю управління ними та підходами до їх оцінки.

Задовільність стану фінансової стійкості страхових компаній позитивно впливає на підвищення довіри як потенційних клієнтів компанії, так і постійних користувачів страхових послуг. Це, в свою чергу, гарантує як розвиток безпосередньо страхових компаній, так і фінансового ринку в цілому.

Тому розробки підходів до оцінки фінансової стійкості страхових компаній, які б давали об'єктивну характеристику і одночасно враховували індивідуальні особливості компаній та потреб потенційних клієнтів, залишається актуальною темою досліджень.

Проблемам вивчення поняття фінансової стійкості страхових компаній приділяється увага багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Поняття фінансової стійкості страхових компаній та методики її оцінки висвітлені в працях М.В.Балицької, О.О.Гаманкової, Н.М.Добош, О.С.Журавки, О.Землячової, В.М.Олійника, Н.В.Ткаченко, Л.В.Шірінян та багатьох інших.

Наголошуючи на вагомості результатів досліджень зазначених авторів, доцільно зауважити, що подальшого вивчення потребують практичні питання дотримання та удосконалення забезпечення фінансової стійкості страховими компаніями, виокремлення та оцінка елементів впливу на формування фінансової стійкості страховика.

Мета дослідження є рекомендації з підвищення рівня фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

Завдання дослідження:

- розглянути поняття фінансової стійкості страхової компанії;
- охарактеризувати теоретичний підхід до оцінки фінансової стійкості страхової компанії;
- охарактеризувати аудиторський підхід до оцінки забезпечення фінансовою стійкістю страхової компанії;
- надати методичний підхід до оцінки фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ»;
- оцінити ліквідність та платоспроможність ПАТ «СК «АРХ»;
- провести аудиторську оцінку фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ»;
- охарактеризувати зарубіжний досвід підходів підвищення фінансової стійкості страхових компаній;
- надати рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

Об'єкт дослідження процес оцінки фінансової стійкості страхової компанії.

Предмет дослідження є економічні відносини, що виникають при операційної, інвестиційної та фінансової діяльності ПАТ «СК «АРХ».

Методи дослідження При виконання кваліфікаційної роботи використовувались наступні методи: метод теоретичного узагальнення при визначенні сутності, метод аналітичних коефіцієнтів, горизонтальний аналіз, аналіз абсолютних і відносних показників, зрівняльний аналіз при визначенні основних тенденцій динаміки ПАТ «СК «АРХ», Office 2021, Excel 2021 при проведенні моделювання, фінансовий аналіз рейтингових електронних журналів, двохфакторне регресійне модулювання при розробленні рекомендацій щодо майбутньої фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

Інформаційна база дослідження складають наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів з теорії страхового ринку; наукові та практичні дослідження з питань здійснення страхових операцій, законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність страхових компаній в Україні; звітні дані діяльності ПАТ «СК «АРХ»; науково-методична література; матеріали періодичних видань, дані Інтернет.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи - 82 сторінки, 14 з яких - додатки. Основний зміст викладено на 62 сторінках, із них розміщено 22 таблиці, 11 рисунків. Список використаних джерел складається із 45 найменувань.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано тези «Економічна сутність дефініції «Фінансова стійкість страхової компанії»». *XXII Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях»* (25-26 квітня 2024 р.). Одеса. ОНЕУ, 2024.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «*Теоретичні основи оцінки фінансової стійкості страхової компанії*» розглянуто поняття фінансової стійкості страхової компанії; теоретичний підхід до оцінки фінансової стійкості страхової компанії; аудиторський підхід до оцінки забезпечення фінансовою стійкістю страхової компанії.

У другому розділі «*Методичні основи оцінки фінансової стійкості страхової компанії ПАТ «СК «АРХ»*» проаналізовано методичний підхід до оцінки фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ»; оцінка ліквідності та платоспроможності ПАТ «СК «АРХ»; аудиторська оцінка фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

У третьому розділі «*Перспективи підвищення фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ»*» запропоновано зарубіжний досвід підходів підвищення фінансової стійкості страхових компаній; рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

Підвищення фінансової стійкості компанії може бути досягнуто різними заходами, включаючи диверсифікацію страхового портфеля, оптимізацію тарифної політики компанії, перерозподіл прийнятих ризиків. Щоб забезпечити кращий регулятивний контроль за платоспроможністю страхових компаній, необхідно здійснити дві ключові дії. По-перше, впровадження змін для підвищення ефективності системи раннього попередження, яка зараз діє в Україні, та встановлення її обов'язкового та перспективного регуляторного статусу. По-друге, консолідація системи страхового нагляду відповідно до Директиви Solvency II:

1. Фінансова стійкість – комплексне поняття, яке охоплює ресурсний потенціал страхової компанії, її фінансовий стан, залежність від внутрішніх і зовнішніх чинників, здатність забезпечити ефективну діяльність, залишаючись платоспроможною. Фінансова стійкість стає ключовим критерієм планування діяльності, впровадження інноваційних технологій і відображає рівень ризику в бізнес-операціях.

2. Існує дві категорії методів, які використовуються для підтримки фінансової стійкості страхової компанії: загальні та спеціальні. Загальні методи охоплюють економіко-статистичні, економіко-математичні та експертні підходи, які використовуються в різних аспектах, таких як вибір інвестиційних можливостей і процес андеррайтингу.

3. Метою аудиту є оцінка достовірності та дотримання нормативно-правових актів і стандартів фінансово-економічної інформації, що надається суб'єктами господарювання. Це передбачає перевірку публічної бухгалтерської звітності, первинних документів та інших відповідних записів. У методі аудиту використовуються різні прийоми і методи дослідження предмета та об'єктів. До них належать аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, абстрагування, специфікація, класифікація, огляд, опитування, фактичний контроль, перевірка документів, тестування, аналітичні процедури тощо.

4. ПАТ «СК «АРХ» має достатній ступінь фінансової стійкості, однак має зниження ділової активності та не дивлячись на складну ситуацію в Україні має достатні ресурси для змін фінансового менеджменту. Крім того, потрібно відмітити, що не всі методики, розраховані в роботі підходять до ПАТ «СК «АРХ», у зв'язку з комплексними зовнішніми проблемами законодавства, зниження платоспроможності населення та підприємств, інфляційну складову та багато інших факторів.

5. ПАТ «СК «АРХ» має високий рівень ліквідності та платоспроможності, згідно нормативних значень та законодавства.

6. Згідно ідентифікаторів фінансової стійкості, робимо висновок, що ПАТ «СК «АРХ» у 2023 році має нормальний рівень фінансової стійкості, оскільки наш аналіз показав, що показники оцінювання функціональних видів стійкості перебувають в межах оптимальних значень, наявні резерви їх зростання, страховик досягає результатів у межах запланованих параметрів.

Економіко-математична двохфакторна регресійна модель показує, що доходна частина у 2024 році можливо буде збільшення доходу ПАТ «СК «АРХ» на 124,7%

7. Страхова галузь в Україні наразі відзначається своєю відкритістю та зростаючим прагненням до участі у світовій страховій арені. Процес євроінтеграції зумовлює необхідність приведення українського законодавства до стандартів ЄС, зокрема у сфері страхових операцій. Це, у свою чергу, вимагає імплементації вказівок ЄС щодо фінансової стійкості страхових компаній як невід'ємної частини регуляторного нагляду на внутрішньому страховому ринку.

8. Платоспроможність страхових компаній в ЄС регулюється комплексним набором директив та заходів із впровадження, які охоплюють різні аспекти страхування, включаючи страхування життя, транспортне страхування, перестраховування, платоспроможність, бухгалтерський облік, електронну комерцію, страхові групи, страхове посередництво та ліквідація страховиків.

АНОТАЦІЯ

Щур В.В., «Фінансова стійкість страхової компанії»,
(*прізвище та ініціали студента*) (*назва кваліфікаційної роботи*)
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою
Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2024 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес оцінки платоспроможності страхової компанії.

У роботі розглядаються оцінки фінансової стійкості страхової компанії: поняття фінансової стійкості страхової компанії; теоретичний підхід до оцінки фінансової стійкості страхової компанії; аудиторський підхід до оцінки забезпечення фінансовою стійкістю страхової компанії.

Проаналізовано методичні основи оцінки фінансової стійкості страхової компанії ПАТ «СК «АРХ»: методичний підхід до оцінки фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ»; оцінка ліквідності та платоспроможності ПАТ «СК «АРХ»; аудиторська оцінка фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

Запропоновано перспективи підвищення фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ»: Зарубіжний досвід підходів підвищення фінансової стійкості страхових компаній; Рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості ПАТ «СК «АРХ».

Ключові слова: фінансова стійкість страхової компанії, фінансова стійкість фінансового стану страхової компанії.

ANNOTATION

Shur V.V., «Financial stability of the insurance company»,
(*students surname and initials*) (*work title*)
thesis for Master degree in specialty «072 Finance, banking and insurance»
under the program «Finance, Financial Management and Insurance»,
Odessa National Economic University

Odessa, 2023

Thesis consists of three chapters. Object of study there is the process of assessing the solvency of an insurance company.

The work examines assessments of the financial stability of an insurance company: the concept of financial stability of an insurance company; a theoretical approach to assessing the financial stability of an insurance company; auditor's approach to assessing the financial stability of an insurance company.

The methodical basis for assessing the financial stability of the insurance company PJSC "SC "ARX" was analyzed: a methodical approach to assessing the financial stability of PJSC "SC "ARX"; assessment of liquidity and solvency of PJSC "SK "ARCH"; audit assessment of the financial stability of PJSC "Arkh SC".

Prospects for increasing the financial stability of PJSC "ARX" PJSC are offered: Foreign experience of approaches to increasing the financial stability of insurance companies; Recommendations on increasing the financial stability of PJSC "Arkh SC".

Key words: financial stability of the insurance company, financial stability of the financial state of the insurance company.